

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА НАСТАВНО ПОДРУЧЈЕ

МОЈА ОКОЛИНА

РАЗРЕД	СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА	ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА
ПРВИ	5	180

ОПШТИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

- оспобљавање ученика за разумјевање међусобне условљености и повезаности природних и друштвених односа и самостално учешће друштвеном животу средине у којој живи
- уознавање са грађом тијела и важности личне хигијене и правилне исхране
- уознавање са основним математичким појмовима

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

- уознавање школе, правила понашања те разумјевање основних међуљудских односа у заједници (школа, одјељење)
- подстицање радних навика
- уознавање празника који се традиционално прослављају у школи и начина на који се обиљежавају
- развијање осјећаја припадности групи, толеранције и уважавања;
- усвајање елементарних знања о породици и култури живљења у кући/стану
- уознавање са основним правилима понашања те развијање одговорности према себи и другим учесницима у саобраћају
- уознавање са основним карактеристикама мјеста и радом људи у свом окружењу
- оспобљавање ученика за оријентацију у времену на основу активности у току дана, схватање појма седмице
- уочавање основних карактеристика годишњих доба
- уознавање појма живе природе, основних карактеристика те међусобне зависности биљака, животиња и човјека
- идентификовање карактеристичних врста животиња и животних средина у којима живе
- развијање правилног односа према биљном и животињском свијету
- усвајање основних знања о грађи човјековог тијела (основни дијелови тијела), схватање важности здраве исхране, физичке активности и хигијене за здравље човјека
- оспобљавање ученика да препознају, разликују, упоређују и класификују предмете и бића према заједничким особинама
- развијање способности одређивања релација у простору
- уознавање појмова: тачка, линија, област; геометријски облици
- развијање прецизности и тачности
- уознавање појмова скуп и члан скупа
- развијање способности уочавања и формирања скупова према својствима предмета (боја, облик, величина, материјал...) и упоређивање скупова по бројности;
- развијање математичког рјечника
- стимулисање и развијање вјештине бројања, читања и писања бројева прве десетице;
- усвајање основних математичких знакова

-уознавање са рачунским операцијама сабирања и одузимања у оквиру прве десетице

САДРЖАЈИ ПРОГРАМА

Ред. бр.	Наставне теме	Оквирни број часова
1.	Моја школа	8
2.	Породица и породични односи	8
3.	Човјек и здравље	12
4.	Мјесто у којем живим и рад људи	10
5.	Саобраћај	10
6.	Оријентација у времену и годишња доба	36
7.	Животињски и биљни свијет	36
8.	Предмети и бића у простору и односи међу њима	6
9.	Линија и област, геометријски облици	14
10.	Скупови	20
11.	Природни бројеви до 10 и 0	20
	УКУПНО	180

Наставна тема 1: Моја школа (8 часова)

Посебни циљеви

- уознавање школе, правила понашања
- развијање осјећаја припадности групи, толеранције и уважавања
- развијање радних навика
- уознавање празника који се традиционално прослављају у школи и начина на који се обиљежавају

ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ

- Ученик:
- именује назив своје школе
 - именује школски прибор
 - сналази се у школском простору
 - именује запослене у школи
 - уознаје њихове дужности и обавезе
 - именује просторије у школи и намјештај у њима
 - уознаје намјену просторија у школи
 - чува школску имовини
 - именује другове у одјељењу
 - сједи, игра се и учи са другарима у одјељењу
 - дружи се са другарима без конфликтних ситуација
 - објашњава правила понашања у школи; понаша се у складу са усвојеним правилима
 - објашњава права дјетета (право на живот,

САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ

- Моја школа и ја у школи
- Радници у школи
- Школске просторије и намјештај
- Моји другови у одјељењу и моја учитељица/учитељ
- Правила понашања у школи
- Права и обавезе дјетета (право на живот, право на породицу, право на игру и право на школовање)
- Хигијена у школи
- Значајни догађаји и датуми у школи

<p>право на породицу, право на игру, право на школовање)</p> <p>-објашњава обавезе ученика</p> <p>-објашњава права дјетета (право на живот, право на породицу, право на игру, право на школовање)</p> <p>-објашњава обавезе ученика</p> <p>-именује значајне догађаје и празнике који се прослављају у школи (школска слава Свети Сава, Дан школе...)</p> <p>-учествује у припреми прославе значајних догађаја у школи</p>	
<p>Наставна тема 2: Породица и породични односи (8 часова)</p>	
<p>Посебан циљ:</p> <p>-усвајање елементарних знања о породици и култури живљења у кући/стану</p>	
<p>ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ</p>	<p>САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ</p>
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> -именује чланове уже и шире породице - описује живот и рад у породици -објашњава улоге, задужења и обавезе свих чланова породице -именује односе у ужој и широј породици (ћерка, син, унук, унука, брат, сестра) -именује занимања родитеља -објашњава које послове родитељи обављају у оквиру свог занимања; -објашњава зашто родитељи раде -објашњава основне потребе за живот (храна, одјећа и друго) -именује просторије у кући/стану -објашњава намјену просторија у кући/стану -описује своју кућу/стан -именује намјештај у кући/стану -објашњава намјену намјештаја у кући/стану -именује кућанске апарате и уређаје -објашњава намјену кућанских апарата -објашњава начин употребе кућанских апарата -објашњава опасности по здравље од неправилног руковања кућанским апаратим и уређајима -именује средства за одржавање хигијене у кући/стану -препознаје опасна средства за хигијену 	<p>Моја породица</p> <p>Живот и рад у породици (улоге, задужења, обавезе)</p> <p>Међусобни односи у породици - Ко сам ја</p> <p>Рад и занимање родитеља</p> <p>Основне потребе за свакодневни живот (храна, одјећа, хигијена и друго)</p> <p>Породица живи у кући/стану</p> <p>Намјештај у кући/стану</p> <p>Апарати и уређаји у кући/стану</p> <p>Опасности и сигурно руковање апаратима и уређајума</p> <p>Хигијена у кући/стану</p> <p>Празници у породици</p>

<ul style="list-style-type: none"> -описује на који начин учествује у одржавању хигијене кући/стану -именује значајне догађаје и празнике који се прослављају у породици (рођендан, Божић, Васкрс, Ускрс, Бајрам, Нова година, породична слава...) -описује један традиционални обичај који се обиљежава у породици 	
--	--

Наставна тема 3: Човјек и здравље (12 часова)

Посебан циљ:

-усвајање основних знања о грађи човјековог тијела (основни дијелови тијела), те схватање важности здраве исхране, физичке активности и хигијене за здравље човјека

ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> -именује и показује на себи и на другима основне дијелове тијела (глава, труп, руке и ноге) -разликује карактеристике дјевојчице и дјечака -описује важност правилне исхране и хигијене за заштиту здравља човјека -именује храну - разликује правилну од неправилне исхране -именује средства за личну хигијену (четкица за зубе, паста за зубе, чешаљ, сапун и друго) -правилно користи средства за личну хигијену -препознаје и показује емоције(срећа, туга, љутња и страх) -разликује пријатне и непријатне емоције -објашњава ситуације које изазивају страх -објашњава важност пријатних емоција 	<p>Моје тијело – То сам ја Бринем о свом здрављу (исхрана, лична хигијена, физичка активност) Лична хигијена Емоције(наша осјећања и реакције)</p>

Наставна тема 4 : Мјесто у којем живим и рад људи (10 часова)

Посебан циљ:

-упознавање ученика са основним карактеристикама мјеста у ком живи и радом људи

ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> -именује мјесто(село/град) у којем живи; -описује најзначајније карактеристике мјеста у којем живи -именује занимања људи у мјесту у којем живи; -именује називе алата/прибора које људи употребљавају у својим занимањима 	<p>Моје мјесто – мјесто у којем живим Занимања људи у мом мјесту Важни објекти у мом мјесту Насеље (село - град) Природне љепоте у мом мјесту</p>

<ul style="list-style-type: none"> -идентификује важне објекте на путу до школе (позориште, болница, вјерски објекти и друго) -објашњава значај и намјену важних објеката у мјесту у којем живи -објашњава разлике у изгледу села и града - разликују чиме се људи баве у селу, а чиме у граду -уочава природне љепоте свог мјеста -именује ријеку, планину, језеро и сл. у свом мјесту или непосредној околини 	
---	--

Наставна тема 5 : Саобраћај (10 часова)

Посебан циљ:

-уознавање са основним правилима понашања те развијање одговорности према себи и другим учесницима у саобраћају

ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> -именује своју кућну адресу -објашњава правилно кретање од куће до школе -објашњава куда се крећу пјешаци, а куда превозна средства -именује учеснике у саобраћају -именује основне појмове: коловоз, тротоар, ивичњак, пјешачки прелаз, раскрсница, семафор, саобраћајни полицајац, саобраћајни знак -препознаје и именује саобраћајне знакове који се налазе на путу од куће до школе -именује саобраћајна средства (на друму, прузи, води и у ваздуху) -објашњава правила културног и безбједног понашања у превозним средствима -објашњава правилно кретање у различитим условима (раскрсница, пут без тротоара, са тротоаром, на отвореном путу) -демонстрира како се безбједно прелази коловоз, са и без пјешачког прелаза -разликује правилно и неправилно понашање у саобраћају -описује улогу и значај саобраћајног полицајца и саобраћајних знакова за безбједност у саобраћају 	<p>Од куће до школе</p> <p>Понашање у саобраћају (пред семафором, на пјешачком прелазу, на раскрсници, на улици, са и без тротоара)</p> <p>Саобраћајни знакови</p> <p>Саобраћајна средства</p> <p>Путујемо (понашање пјешака и путника)</p> <p>Улога саобраћајног полицајца и значај саобраћајних знакова за безбједност у саобраћају</p>

Наставна тема 6: Оријентација у времену и годишња доба (36 часова)

<p>Посебни циљеви: -оспособљавање ученика за оријентацију у времену на основу активности у току дана, -уочавање основних карактеристика годишњих доба.</p>	
ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> -именује главне дијелове дана (јутро, подне, вече); -разликује дан и ноћ -користи поздраве у току дана -именује дане у седмици -разликује радне дане и викенд - уочава догађаје у временском низу (јуче, данас, сутра) -одређује вријеме својих активности помоћу временских одредница; дан, подне, вече, јуче, данас, сутра -описује активности које обавља у одређеним дијеловима дана -именује годишња доба -набраја основне карактеристике годишњих доба (бријеме, изглед биљака понашање животиња, активности људи, одјећа, обућа) 	<p>Дан и дијелови дана (јутро, подне, вече) Седмица Прошлост, садашњост и будућност Дневни распоред (оброци, долазак у школу, спавање) Годишња доба (прољеће, љето, јесен, зима)</p>
<p>Наставна тема 7 : Животињски и биљни свијет (36 часова)</p>	
<p>Посебни циљеви: -уознавање појма живе природе, основних карактеристика, те међусобне зависности биљака, животиња и човјека -идентификовање карактеристичних врста животиња и животних средина у којима живе -развијање правилног односа према биљном и животињском свијету</p>	
ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> -именује поједине животиње које живе у различитим срединама (шума, ливада, бара, море); -именује и разликује типичне врсте животиња у свом окружењу -уочава различите облике кретања животиња -именује животиње које живе у води -описује типичну животињу која живи у води -именује птице (селице, станарице) -именује и разликује домаће животиње -именује младунчад домаћих животиња -описује изглед једне домаће животиње -објашњава како се човјек брине за домаће животиње 	<p>Животињски свијет околине (сисари, водене животиње, птице, инсекти и гмизавци) Животиње у води Птице Домаће животиње Кућни љубимци Дивље животиње наше околине Биљке у околини Воће Поврће Житарице Украсне биљке</p>

<ul style="list-style-type: none"> -именује кућне љубимце -објашњава бригу о кућним љубимцима -именује и разликује дивље животиње -наброји опасности од дивљих животиња -именује поједине биљке које живе у различитим условима -разликује дрвеће, траве, воће и поврће -именује и разликује воће -објашњава гдје расте воће -објашњава како се воће користи у исхрани -именује производе од воћа -именује и разликује поврће -објашњава гдје расте поврће -објашњава важност воћа и поврћа у исхрани човјека -објашњава како се поврће користи у исхрани -препознаје и именује карактеристичне биљке на њиви (кукуруз, пшеница) -наброји производе од брашна -објашњава намјену житарица у исхрани људи и животиња -именује украсне биљке у кући и дворишту -посади украсну биљку и води бригу о њеном развоју 	
--	--

Наставна тема 8: Предмети и бића у простору и односи међу њима (6 часова)

Посебни циљеви:

- оспособљавање ученика да препознају, разликују, упоређују и класификују предмете и бића према карактеристикама
- развијање способности уочавања релација у простору

ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> -уочава и именује предмете и бића у непосредној околини -посматра и анализира предмете из своје околине (боја, облик, величина, материјал и друго) -уочава заједничке карактеристике предмета и бића -класификује предмете на основу заједничких особина (боја, облик, величина, материјал) -уочава и упоређује бића и облике предмета из непосредне околине (мало-мање-најмање; 	<p>Својства предмета: боја, облик, величина, површина, материјал (природни и вјештачки материјали)</p> <p>Класификовање и упоређивање бића и предмета из непосредне околине (величина, дужина, ширина, висина)</p> <p>Међусобни односи предмета и бића (испред, иза, лијево, десно, горе, доље, изнад, испод и друго)</p>

<p>велико-веће највеће; кратко-дугачко; ниско-високо; уско-уже-најуже; танко- тање-најтање) -објашњава и приказује различите односе међу предметима (испред, иза, горе, доље, лијево, десно и друго)</p>	
<p>Наставна тема 9 : Линија и област (14 часова)</p>	
<p>Посебни циљеви: -уознавање појмова: тачка, линија, област; -развијања вјештину и способност приказивања геометријских облика -развијање прецизности и естетског доживљају</p>	
<p>ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ</p>	<p>САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ</p>
<p>Ученик: -уочава, разликује и црта праву, криву, отворену и затворену линију уочава да се тачке могу спајати различитим линијама -формира тачкама различите облике -разумије појмове унутрашњости спољашност -уознаје основне геометријске облике -уочава облике у својој ближој околини, именује и црта (круг, троугао, квадрат и правоугаоник)</p>	<p>Линија (права, крива, отворена и затворена) Тачка Спајање тачака различитим линијама Унутрашњост и спољашњост (унутар, изван и на) Геометријски облици</p>
<p>Наставна тема 10: Скупови (20 часова)</p>	
<p>Посебни циљеви: -уознавање појмова скуп и члан скупа -развијање способности уочавања и формирања скупова према својствима предмета (боја, облик, величина, материјал...) и упоређивање скупова по бројности -развијање математичког ријечника -оспособљавање за самостално рјешавање једноставних математичких проблема</p>	
<p>ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ</p>	<p>САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ</p>
<p>Ученик: -уочава и именује скупове (нпр. бића, предмети и слично) -уочава и формира скупове на основу неке заједничке особине -образује скуп од различитог дидактичког материјала на основу заједничког особина -формира скупове предмета (исте боје облика, величине, материјала и друго) -уочава и одређује количинске односе (исто, више, мање) -формира скуп са истим или различитим бројем елемената</p>	<p>Скуп (чланови - елементи скупа) Скупови према заједничком својству (бројност елемената, својства елемената и слично) Придруживање чланова једног скупа члановима другог скупа (бројањем до 10)</p>

<ul style="list-style-type: none"> -упоређује скупове придруживањем члана једног скупа члановима другог скупа (максимално до 10) -издваја елементе из скупа и упоређује их по величини (нацрта скуп, нацрта елементе скупа, упоређује елементе по величини) -упоређује и придружије елементе скупова по облику, врсти, боји и количини) 	
--	--

Наставна тема 11 : Природни бројеви до 10 и 0 (20 часова)

Посебни циљеви:

- стимулисање и развијање вјештине бројања, читања и писања бројева прве десетице
- усвајање основних математичких знакова
- упознавање са рачунским операцијама сабирања и одузимања у оквиру прве десетице
- рјешавање једноставних математичких задатака
- развијање тачности и систематичности у писменом и усменом изражавању

ОЧЕКИВАНИ ИСХОДИ	САДРЖАЈИ/ПОЈМОВИ
<p>Ученик:</p> <ul style="list-style-type: none"> -броји до 10 (напријед и назад) -показује количину бројем (до 10) -чита и пише бројеве до 10 -именује и користи симболе у приказу количине (једнако, веће, мање) -упоређује бројеве до 10 -препознаје знакове за сабирање и одузимање и примјењује у рачунању - рачуна у оквиру броја 10 - упознаје бројни низ (бројевна права) 	<p>Бројање (скупови са различитим и истим бројем елемената)</p> <p>Перцепција и симболи за количину:</p> <ul style="list-style-type: none"> -бројеви од 1 до 5; -нула (0); -бројеви од 6 до 9; -број 10; <p>писање и читање бројева</p> <p>Симболи - “веће од”, “мање од” или једнако (>, <, =)</p> <p>Знакови за сабирање “+” и одузимање “-”</p> <p>Рачунање у оквиру броја 10 (сабирање и одузимање на почетном нивоу)</p> <p>Бројевна права - ређање бројева по величини, бројевни низ</p>

КОРЕЛАЦИЈА СА ДРУГИМ НАСТАВНИМ ПОДРУЧЈИМА

Наставни програм за предметно подручје Моја околина у првом разреду у корелацији је са одређеним темама(исходима и садржајима) предметних подручја:Говор, изражавање, стварање и Спорт и фонетска ритмика.

НАПОМЕНЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА

Циљеви и исходи учења су дефинисани у складу са карактеристикама и специфичностима ученика са тежим оштећењем слуха. Фонд часова за одређене теме дат је оквирно, и могуће га је мијењати у складу са потребама ученика.

Поред разлике у исходима учења (дефинисаним за ученике са тежем оштећењем слуха и за ученике типичног развоја), постоје разлике у методама и техникама поучавања као и у наставним средствима. Потребно је што више у раду користити методе демонстације и илустрације и методу тоталне

комуникације, а кад је год могуће практиковати амбијентално учење. Користити различите дидактичке материјале, апликације и мултимедијална наставна средстава. У што већој мјери слиједити принцип очигледности. Важно је напоменути да се користи и знаковни језик, како би ученици лакше и брже разумјели, усвајали, а и самим тим обогатили свој ријечник новим појмовима. За реализацију програмских садржаја (Саобраћај, Мјесто у ком живим и рад људи, Човјек и здравље, Животиљски и биљни свијет) препоручује се организовање посјета у циљу упознавања околине, живота и рада људи, биљног и животиљског свијета, околине у којој ученик живи. У раду користити дјечију игру и игролике активности, а ученицима осигурати прилике да искусе успјех и задовољство.

Имати на уму да исходи наведени у овом програму представљају оквирно, а наставник ће у односу на конкретне потребе и могућности ученика вршити њихову операционализацију и конкретизацију. Напредовање и постигнућа ученика потребно је пратити у континуитету.